

РЕШЕНИЕ

№ 672

гр. гр. Хасково, 31.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ХАСКОВО, VII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на четвърти октомври през две хиляди двадесет и трета
година в следния състав:

Председател: Христина З. Жисова

при участието на секретаря Михаела Кр. Стойчева
като разглежда докладваното от Христина З. Жисова Гражданско дело №
20235640100312 по описа за 2023 година

Предявени са при условията на активно субективно и обективно кумулативно
съединение искове с правно основание чл. 45, ал.1 от Закона за задълженията и договорите
(ЗЗД) от А. Х. М., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****, Л. Х. А., ЕГН: *****,
с адрес: гр.*****; Д. Т. М., ЕГН: *****, с адрес: гр.***** и Х. П.
М., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****, всички със съдебен адрес:
гр.*****, адв. А. С. от АК-Хасково, против Н. Р. Н., ЕГН: *****, с адрес:
гр.*****, съдебен адрес: гр. *****, адв. Б. Б. от АК – Хасково, за
осъждане на ответницата да заплати на ищите, сумата от общо 18 000 лв., представляваща
обезщетение за претърпени неимуществени вреди, както следва: 6000 лв. за Л. Х. А.; 6000
лв. за А. Х. М.; 3000 лв. за Д. Т. М. и 3000 лв. за Х. П. М.; както и сумата в общ размер на 22
293.07 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, както следва:
7431.02 лв. за Л. Х. А.; 7431.03 лв. за А. Х. М.; 3715.51 лв. за Д. Т. М. и 3715.51 лв. за Х. П.
М..

Ищите твърдят, че с Решение № 260000/11.11.2020 г., постановено по АНД № 31 по
описа на Крумовградския районен съд, ответницата била призната за виновна в това, че на
04.07.2019 г. в с.Б., общ.К., обл.Кърджали, по непредпазливост запалила чужди имоти -
сграда и друго имущество със значителна стойност - 27 260.10 лв. - двуетажна жилищна
сграда на стойност 20 147 лв., стара каменна сграда на стойност 3 289 лева, помощна
каменна сграда на стойност 877 лева, един брой холова гарнитура на стойност 70 лева, един
брой дървена маса /малка/ на стойност 7.50 лева, три броя разтегателни маси на стойност

78.75 лева, един брой дървена ракла на стойност 5.40 лева, един брой ъглов, един брой шкаф за телевизор на стойност 6.75 лева, един брой телевизор „Нео“ 21 на разтегателен диван на стойност 40.50 лева, един брой стъклена маса /малка/ на стойност 13.75 лева стойност 14.00 лева, един брой маса на стойност 11.25 лева, един брой телевизор на стойност 2.50 лева, два броя касетофони на стойност 19.00 лева, един брой грамафон на стойност 0.75 лева, два броя легла персон и половина на стойност 17.00 лева, два броя единични легла на стойност 13.00 лева, един брой дървено легло на стойност 3.00 лева, четири броя тапицирани столове на стойност 16.00 лева, пет броя пътеки на стойност 18.75 лева, три броя черги на стойност 3.00 лева, два броя единични губера на стойност 120.00 лева, четиринадесет броя родопски одеяла на стойност 315.00 лева, седем броя губера за спалня „Приста“ на стойност 630.00 лева, четири броя памучни одеяла на стойност 24.00 лева, шест броя родопско халище на стойност 360.00 лева, три броя губер за спалня на стойност 225.00 лева, десет броя юргани на стойност 36.00 лева, един брой радиатор „Смядово“ на стойност 19.00 лева, три броя печки на твърдо гориво на стойност 36.00 лева, един брой електрическа готварска печка на стойност 33.00 лева, два броя двукрилни гардероби на стойност 63.50 лева, един брой трикрилен гардероб на стойност 54.75 лева, един брой дървена секция на стойност 27.50 лева, един брой електрожен на стойност 58.00 лева, четиридесет броя порцеланови чинии на стойност 10.40 лева, двадесет броя вилици на стойност 4.40 лева, двадесет броя лъжици на стойност 4.40 лева, пет броя тенджери на стойност 4.80 лева, пет броя тави на стойност 4.80 лева, три броя тигани на стойност 5.40 лева, един брой хладилник „Зил“ на стойност 11.00 лева, един брой хладилник „Елит“ на стойност 87.50 лева, един брой фуражомелка на стойност 150.00 лева, един брой бойлер 80 л. на стойност 266.00 лева, три метални варела 40 л. на стойност 2.25 лева, един брой рало на стойност 13.50 лева, двадесет броя бали слама на стойност 40.00 лева - всички собственост на ищите като така им причинила имуществени вреди в размер на 4976,03 лева - престъпление по чл.331, ал.1, вр.чл.330, ал.1 от НК. Решението било потвърдено с Решение № 21008/12.02.2021 г. постановено по ВНАХД № 284/2020 г. на Окръжен съд гр.Кърджали и влязло в законна сила.

Твърди се, че към датата на завеждане на исковата молба ответницата не била изплатила всички претърпени от ищите имуществени вреди. С допълнителна уточняваща молба от 19.01.2023г. ищите посочват, че същите били общо в размер 27 260,10 лв. - стойността на запаленото имущество. От тях ответницата им била заплатила сумата в размер на 4 967,03 лв. - стойността на изгорялото имущество от пожара, за което ищите прилагат платежно от 27.02.2020 г., с оглед на което тази сума била изключена от размера на исковата им претенция, поради частичното плащане от ответницата. Така, те претендират от нея да им бъде заплатена сумата в размер на 22 293,07 лева, представляващи обезщетение за претърпени от тях имуществени вреди, разпределени както следва: 7431.03 лв. за А. Х. М.; 7431.02 лв. за Л. Х. А.; 3715.51 лв. за Д. Т. М. и 3715.51 лв. за Х. П. М..

Твърди се още от ищите, че вследствие на процесния пожар те били претърпели и значителни неимуществени вреди, изразяващи се в дълбоки душевни и психически страдания и физически болки. Изгорялата бащина къща, в която били родени и израснали,

погубените спомени, невъзможността да се върнат в къщата на детството им, огромната болка при вида на руините. Поради това, освен за имуществените вреди, за пострадалите възниквал и правен интерес за претендиране и на обезщетение за неимуществени вреди в размер общо на 18 000 лв., разпределени както следва: 6000 лева за Л. Х. А., 6000 лева за А. Х. М., 3000 лева за Д. Т. М. и 3000 лева за Х. П. М..

По изложените съображения, искат от съда да постанови решение, с което ответницата бъде осъдена да им заплати обезщетение за претърпени от тях вследствие на процесния пожар обезщетение за имуществени вреди в общ размер на 22 293,07 лева, претендирани както следва: 7431.03 лв. за А. Х. М.; 7431.02 лв. за Л. Х. А.; 3715.51 лв. за Д. Т. М. и 3715.51 лв. за Х. П. М.; както и обезщетение за неимуществени вреди - претърпени болки и страдания в общ размер на 18 000 лева, от които: 6000 лева - за Л. Х. А., 6000 лева - за А. Х. М., 3000 лева - за Д. Т. М. и 3000 лева - за Х. П. М.; ведно със законната лихва върху сумите, считано от деня на увреждането до окончателното изплащане на сумата.

Претендират се и направените разноски по делото, за което е представен списък по чл.80 ГПК.

Ответницата оспорва исковете по основание и по размер.

На първо място поддържа, че в българската съдебна практика липсвал известен случай на присъдено обезщетение за неимуществени вреди от погинала вещ. Налице били няколко такива опита за претендиране на такива вреди, които били завършили с отхвърлителни решения. Счита, че обезщетение за неимуществени вреди, последвали от повреждане, унищожаване, отнемане или намаляване на стойността на вещ, не било допустимо, тъй като това било в противоречие на задължителната съдебна практика - Постановления № 4/61г. и № 2/84г. на Пленума на ВС, които приемали, че обезщетение за неимуществени вреди не се дължи за причинени вреди на вещ. Така било прието и в Решение № 458/10.04.2019г. на Пловдивски окръжен съд, 7 граждански състав, по в.гр.дело №152/2019г., където се сочело: „Моралните вреди представляват отрицателни физически усещания /болки/ или психически изживявания /страдания/. Физическите болки могат да бъдат причинени само от вредоносно деяние, засегнало телесната неприкосновеност на човека. Душевните, психически страдания обаче могат да бъдат предизвикани и от най-различни фактори- в резултат на накръняване на доброто име, чест и достойнство, невъзвратимата загуба в резултат на смъртта на член от семейството, т.е. когато има накръняване на привързаността към определени лица. Общото за всичките е, че неимуществената вреда като негативно въздействие върху благо се състои в засягане телесната неприкосновеност на човека или в отрицателно изменение в духовната сфера на един правен субект. Това общо положение обосновава, че засегнатият с непозволеното увреждане обект трябва да е свързан с неимуществени права на увредения, в накръняване на неимуществени блага на увредения, за да може да се претендира обезщетение за неимуществени вреди, тъй като нарушаването на имуществени субективни права не може да предизвика достойни за обезщетяване отрицателни емоции. Съотнесено към конкретния случай, според настоящият съдебен състав това означава, че не е допустимо обезщетението

и на неимуществени вреди, последвали от повреждане, унищожаване, отнемане или намаляване на стойността на вещ, тъй като това е в противоречие на задължителната съдебна практика /Постановления № 4/61 г., № 5/69 г. и № 2/1984 г. на Пленума на ВС/, приемащи, че обезщетение за неимуществени вреди не се дължи за причинени вреди на вещ респ. за приплода от тази вещ. Щом не би могло да се присъди обезщетение за претърпени неимуществени вреди от пострадал близък човек /константната съдебна практика категорично приема, че при телесно увреждане, недовело до смърт, право на обезщетение има само увреденото физическо лице, а близките му нямат право на обезщетение за собствените им неимуществени вреди, изразяващи се основно в притеснения за живота и здравето на техния близък/, то още по - неоправдано и в разрез с морала е да се присъди обезщетение за претърпени неимуществени вреди от унищожена и повредена вещ била тя движима или недвижима, а според българското позитивно право животните са движими вещи. Като е приел, че ищите не са материално правно легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди, претърпени във връзка с болките, тревогите и раждането на две мъртви кученца от собствения им миниатюрен бултериер „К“ и е отхвърлил претенциите им за тяхното репарирание, първоинстанционният съд е постановил правилно и законосъобразно решение, което следва да бъде потвърдено.“

В този смисъл, както било посочено в цитираното решение, нарушаването на имуществени субективни права не можело да предизвика достойни за обезщетяване отрицателни емоции. При погиване или отнемане на вещ било недопустимо да се присъжда двойно обезщетение - стойността на вещта като имуществена вреда и неимуществени вреди от нарушаването на някакви сантименти свързани с вещта. Според ответницата, двойното обезщетяване на вреди от погиване на вещ били недопустими според българската съдебна практика и в тази връзка прилага цитираното Решение № 458 от 10.04.2019г. по в.гр.дело № 152/2019г. на Пловдивски окръжен съд.

По отношение на претендираните от ищите имуществени вреди, ответницата заявява, че в приложените Решение по НАХД № 31/2020г. на Крумовградският районен съд и Решение № 21008 от 14.01.2021г. на Кърджалийският окръжен съд, изрично било посочено, че причинените имуществени вреди били в размер на 4976,03 лева. Липсвал спор между страните, а това било прието и от двата съдебни състава по горесцитираните дела, че имуществените вреди от престъплението в този размер били възстановени напълно, което било и причина наказателното производство да бъде прекратено и ответницата да бъде осъдена по административен ред и да ѝ бъде наложено административно наказание на основание чл.78 а от НК - глоба в размер на 1000 лева.

Според нея, абсолютно неоснователно се претендираше от ищите заплащане на цялата стойност на запалените сгради - двуетажна жилищна сграда на стойност 20 147 лв., стара каменна сграда на стойност 3289 лв. и помощна каменна сграда на стойност 877лв., тъй като било видно от данните по делото и назначената по същото пожаротехническа и оценителна експертизи, че от жилищната сграда бил изгорял само покрива и били унищожени прозорците. Твърди се също така, че понастоящем покривът на жилищната

сграда бил възстановен.

В отговора си ответницата навежда и твърдения, че по време на пожара огънят достигнал от техния двор до двора и сградите на ищите, поради това, че до тяхната къща имало натрупани стари леснозапалими вещи. Освен това, тревата в техния двор не била почистена, а била изгоряла и суха и това станало причина огънят да достигне до сградите-собственост на ищите. Поддържа, че ищите не били положили необходимите грижи за пожарната безопасност на имота си, като в собствения си двор не били почистили сухата трева и били натрупали запалими вещи до къщата си. В този смисъл и в случай, че съдът прецени частична основателност на исквете, ответницата прави възражение за съпричиняване в размер на 50% на настъпилите вреди от страна на ищите.

Предвид всичко гореизложено, моли съдът да постанови решение, с което да отхвърли предявените икове за обезщетения за имуществени и неимуществени вреди изцяло, като неоснователни и недоказани.

Претендира присъждане на направените по делото разноски, за което също представя списък по чл.80 ГПК.

Съдът, като взе предвид разпоредбите на закона, събраните по делото доказателства и становищата на страните, съобразно чл.235 ал.2, вр. чл.12 ГПК, приема за установено от фактическа страна следното:

Видно от приложеното в цялост АНД № 31 по описа за 2020 г. на Крумовградски районен съд е, че с влязло в сила Решение № 260000 от 11.11.2020 г., постановено по НАХД № 31 по описа за 2020 г. на Крумовградски районен съд, ответницата Н. Р. Н. е призната за виновна в това, че на 04.07.2019 г. в с.Б., общ.К., обл.Кърджали, по непредпазливост запалила чужди имоти - сграда и друго имущество със значителна стойност - 27 260.10 лв. - двуетажна жилищна сграда на стойност 20 147 лв., стара каменна сграда на стойност 3 289 лева, помощна каменна сграда на стойност 877 лева, един брой холова гарнитура на стойност 70 лева, един брой дървена маса /малка/ на стойност 7.50 лева, три броя разтегателни маси на стойност 78.75 лева, един брой дървена ракла на стойност 5.40 лева, един брой ъглов, един брой шкаф за телевизор на стойност 6.75 лева, един бой телевизор „Нео“ 21 на разтегателен диван на стойност 40.50 лева, един брой стъклена маса /малка/ на стойност 13.75 лева стойност 14.00 лева, един брой маса на стойност 11.25 лева, един брой телевизор на стойност 2.50 лева, два броя касетофони на стойност 19.00 лева, един брой грамафон на стойност 0.75 лева, два броя легла персон и половина на стойност 17.00 лева, два броя единични легла на стойност 13.00 лева, един брой дървено легло на стойност 3.00 лева, четири броя тапицирани столове на стойност 16.00 лева, пет броя пътеки на стойност 18.75 лева, три броя черги на стойност 3.00 лева, два броя единични губер на стойност 120.00 лева, четиринадесет броя родопски одеяла на стойност 315.00 лева, седем броя губер за спалня „Приста“ на стойност 630.00 лева, четири броя памучни одеяла на стойност 24.00 лева, шест броя родопско халище на стойност 360.00 лева, три броя губер за спалня на стойност 225.00 лева, десет броя юргани на стойност 36.00 лева, един брой радиатор „Смядово“ на стойност 19.00 лева, три броя печки на твърдо гориво на стойност

36.00 лева, един брой електрическа готварска печка на стойност 33.00 лева, два броя двукрилни гардероби на стойност 63.50 лева, един брой трикрилен гардероб на стойност 54.75 лева, един брой дървена секция на стойност 27.50 лева, един брой електрожен на стойност 58.00 лева, четиридесет броя порцеланови чинии на стойност 10.40 лева, двадесет броя вилицы на стойност 4.40 лева, двадесет броя лъжици на стойност 4.40 лева, пет броя тенджери на стойност 4.80 лева, пет броя тави на стойност 4.80 лева, три броя тигани на стойност 5.40 лева, един брой хладилник „Зил“ на стойност 11.00 лева, един брой хладилник „Елит“ на стойност 87.50 лева, един брой фуражомелка на стойност 150.00 лева, един брой бойлер 80 л. на стойност 266.00 лева, три метални варела 40 л. на стойност 2.25 лева, един брой рало на стойност 13.50 лева, двадесет броя бали слама на стойност 40.00 лева - всички собственост на А. Х. М., Л. Х. А., Д. Т. М. и Х. П. М. като така им причинила имуществени вреди в размер на 4976,03 лева - престъпление по чл.331, ал.1, вр.чл.330, ал.1 от НК. На основание чл.78а от НК, съдът я е освободил от наказателна отговорност и е наложил административно наказание „глоба“ в размер на 1000 лв.

Решението е потвърдено с Решение № 21008/12.02.2021 г., постановено по ВНАХД № 284 по описа за 2020 г. на Окръжен съд – Кърджали. Съдебният акт е влязъл в сила на 12.02.2021 г.

Видно от Нотариален акт за право на собственост на недвижим имот, придобит по давностно владение и наследство № 200, том I, рег. № 246, дело № 138/30.06.2009 г. от 30.06.2009 г., Ася А.ова, съдия по вписванията към Крумовградския районен съд е признала Х. П. П. за собственик на 5/8 ид. части, П. Х. М. – на 1/8 ид. части, Л. Х. А. – на 1/8 ид. части и А. Х. М. – на 1/8 ид. части от следния недвижим имот: УПИ IV с пл. № 49, в кв.8 по ПУП на с. Б., общ. К., обл.Кърджали, одобрен със Заповед № 385 от 1935 г., с площ от 1600 кв. м., ведно с построените в него двуетажна полумасивна жилищна сграда със застроена площ 79 кв.м. и двуетажна паянтова сграда със застроена площ от 60 кв.м.

От представеното по делото Удостоверение за наследници с изх. № ГРАОН-1726/08.07.2019 г. на Х. П. П., издадено от Община Хасково се установява най - напред, че същият е починал на **.**.**** г. като е оставил наследници по закон ищите в настоящото производство, а именно децата си Л. Х. А. и А. Х. М., а също така и Д. Т. М. и Х. П. М., последните двама като съпруга и низходящ на починалия на 06.11.2018 г. П. Х. М., също негов син.

Не се спори по делото, а и видно от представената в заверено копие както от ищите, така и съдържаща се в кориците на АНД № 31 по описа за 2020 г. на Крумовградски районен съд (ДП № 61/2019 г. по описа на РУ – К.) вносна бележка от 27.02.2020 г. за сумата от 4976,03 лв. с получател А. Х. М. и наредител Н. Р. Н. с посочено основание: „ възст на щети по ДП № 61/2019“ е, че на посочената дата ищите са получили от ответницата посочената сума във връзка с образуваното по повод на палежа досъдебно производство.

По делото са събрани и гласни доказателства чрез разпита на свидетелите М. Г. Г. и К. Т. Б. – по искане на ищите и П. Й. Й. и Л. Л. – сочени и водени от ответницата.

От показанията на свид. М. Г. се установява, че след пожара се е налагало на ищцата Д. М. да живее в общежитие в съседно село като споделяла, че младостта ѝ преминала в изгорялата къща в село Б., там е била сватбата ѝ, там са празнували със семейството раждането на сина ѝ и са му правили кръщение, по няколко пъти в годината семейството на съпруга ѝ са се събирали там. Празнували са Коледни празници, ходели покрай р. Арда за риба и др. Ищцата Д. М. се разстройвала при спомените си за това и избягвала да минава по улицата, по която се намирала къщата, а в самата нея, според свид. Г. първият етаж бил почти необитаем, а вторият също бил изгорял и къщата не ставала въобще за живеене.

Свид. К. Т. Б. – сестра на ищцата Д. Т. М., съответно леля на ищеца Х. П. М. посочва, че след смъртта на зет ѝ през 2018 г., а след това след пожара в къщата в село Б. през месец август 2019 г., в семейството на сестра ѝ настъпил емоционален срив, те трудно приемали и били покосени от случилото се. Освен това ищцата Л. Х. А. престанала да посещава имота на родителите си след пожара, защото не можела да понесе гледката. Потвърждава изнесеното от свид. Г., че в дома в село Б. са се провеждали семейни тържества и събирания, на които също е присъствала.

Съдът кредитира тези показания съобразно правилото на чл.172 ГПК, доколкото са логични и последователни, а и са резултат на непосредствени и лични възприятия, кореспондират както със събраните писмени доказателства по делото, така и с показанията на свид. М. Г. Г..

Според свид. П. Й. Й., приятелка на ответницата, имотът на ищите е бил необитаем като когато е посещавала дома на ответницата, в този имот не е имало признаци на живот. Дворът бил запуснат и тревясал, със суха трева през летните месеци на метър от земята. След пожара бил поправен покрива на къщата на ищите, а нейната приятелка ѝ споделила, че им е заплатила щетите след направена оценка.

Свид. Л. Л. – дъщеря на ответницата, потвърждава, че дворът на изгорялата къща на ищите е бил неподдържан и в него е имало суха трева, както и че имотът е бил необитаем, рядко е виждала да го посещава ищецът А. Х. М.. Установява се, че при пожара е изгорял покривът на къщата, както и че са се спускали прозорците на втория етаж. Свидетелката Л. сочи, че към момента е възстановен покрива на къщата, обновен изцяло, а също така че майка ѝ е заплатила нанесените щети.

При така установената фактическа обстановка съдът достига до следните правни изводи:

Предявени са при условията на активно субективно и обективно кумулативно съединение искове с правно основание чл. 45, ал.1 от ЗЗД, които са процесуално допустими.

Разгледани по същество, исковете за неимуществени вреди са частично основателни, а тези за имуществени вреди – неоснователни, като съображенията за това са следните:

Фактическият състав на непозволеното увреждане обхваща следните елементи: деяние, противоправност на деянието, причинна връзка и вина. За да се приеме, че е налице деликт, всички елементи трябва да съществуват в единство. В тежест на ищеца е да докаже

наличието на елементите от фактически състав на основаниято, на което претендира ангажиране отговорността на ответника, а именно: противоправно поведение от страна на делинквента, вреда, причинна връзка между деянието и претърпените вреди. Вината като елемент от състава на непозволеното увреждане, се предполага до доказване на противното, съгласно чл. 45, ал. 2 от ЗЗД, при което тежестта да обори законната презумпция се възлага на ответника.

По делото, както бе посочено по-горе, предвид влязлото в сила Решение № 260000 от 11.11.2020 г., постановено по НАХД № 31 по описа за 2020 г. на Крумовградски районен съд, с което ответницата Н. Р. Н. е призната за виновна в това да е извършила престъпление по чл.331, ал.1, вр.чл.330, ал.1 от НК и на основание чл.78а от НК е освободена от наказателна отговорност като и е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 1000 лв., съдът намира, че се доказва по несъмнен начин първата от кумулативно изискуемите предпоставки от фактическия състав на основаниято, на което се претендира обезщетение за вредите – противоправно деяние, извършено от страна на ответницата, а именно причиняване на палеж на чужди имоти - сграда и друго имущество със значителна стойност, собственост на ищците за което е ангажирана и в случая наказателната ѝ отговорност при форма на вина – непредпазливост (престъпна самонадеяност).

Съгласно разпоредбата на чл. 300 ГПК, влязлата сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието относно извършването на деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. С акта си по чл. 78а НК наказателният съд се произнася по същия кръг въпроси, по които и с присъдата. Разликата се състои само във вида на отговорността – освобождаването от наказателна отговорност и налагане или неналагане на административно наказание с оглед виновността на дееца. Деянието и в този случай е престъпление, а не административно нарушение, и решението по чл. 78а НК, с което е наложено административно наказание е приравнено на влязла в сила присъда, в който смисъл са задължителните за съда указания дадени в т. 15 на ТР № 6 от 06.11.2013 г. по т. д. № 6/2012 г. по описа на ОСГТК на ВКС.

С оглед квалификацията на престъплението, а именно – чл.331, ал.1, вр. чл.330 ал.1 от НК, следва да се посочи, че настоящият съдебен състав възприема формираната трайна съдебна практика на ВС, както и на ВКС / напр. Решение № 25 от 17.03.2011г. по т.д.№ 411/2010г. на ВКС, ТК, II т.о.; Решение № 22 от 05.05.2011г. по т.д.№ 368/2010г. на I т.о. на ВКС; Решение № 135 от 13.10.2014г. по т.д. № 3945/2013г. на ВКС, ТК, I т.о. ; Решение № 896/26.03.1971г. по гр.д.№ 130/1971г. на I г.о., Решение № 2293 от 15.11.1976 по гр.д.№ 1789/76 на I г.о., Решение № 53 от 02.11.1981г. на ОСНК на ВС, Решение № 3421/18.01.1980г. по гр.д.№ 1366/1979г.-I г.о., Решение № 2759/26.09.1981г. по гр.д.№ 2095/1981г.-I г.о./, според която влязлата в сила присъда относно размера на причинените вреди формира сила на пресъдено нещо, поради което е задължителна за гражданския съд само когато размерът на вредите е елемент от фактическия състав на престъплението. Когато деянието не обхваща във фактическия си състав размера на щетата, приетото в присъдата не е задължително. Констатации за други факти, които не са елемент от

престъпния състав, не се ползват със силата на пресъдено нещо и нямат обвързваща сила.

Съгласно разпоредбата на чл.331, ал.1 от НК, който по непредпазливост запали чужд имот по чл.330 от НК, се наказва с лишаване от свобода до три години, а според разпоредбата на чл.330, ал.1 от НК, който запали сграда, инвентар, стоки, земеделски или други произведения, гора, машини, рудник или друго имущество със значителна стойност, се наказва за палеж. Престъплението по цитираната законова разпоредба е резултатно. Независимо, че наличието на имуществена стойност на запаленото имущество има значение за осъществяването на наказателния състав, това релевантно за обективния признак на деянието стойностно измерение, не е равнозначно на дефинираната в конкретните състави на НК „имуществена вреда” /значителна имуществена вреда –чл.341, чл.343, ал.1, б.”а”, чл. 356 ”е” от НК; значителна вреда - 171, ал.4, чл.216, ал.5, чл.330, ал.3 от НК; значителна щета - чл.219 НК/. Следователно, имуществените вреди не са предмет на установяване в наказателното производство като елемент от състава на престъплението по чл.331, ал.1 от НК. Причиняването на значителни вреди е елемент от друг състав- на престъплението по чл.330, ал.3 НК. Поради изложеното, приетият с решението (с присъдата) по чл.331, ал.1 от НК размер на увреденото имущество не е задължителен за гражданския съд, разглеждащ гражданските последици, тъй като с оглед разпоредбата на чл.300 ГПК, присъдата има задължителен характер относно извършването на деянието, с оглед на всички негови признаци, доколкото са въздигнати като елементи на престъпния му състав. Деянието по чл.331, ал.1 НК не обхваща във фактическия си състав размера на щетата.

В настоящото производство, страните могат да установяват размера на вредите с допустимите доказателства, тъй като приетото стойностно измерение на щетата не се обхваща от задължителния характер на присъдата за престъплението по чл.331, ал.1 от НК. В случая обаче ишците не ангажираха каквито и да е било доказателства относно това, че вида и обема на вредите, намиращи се в причинна връзка с деянието от 04.07.2019 г. е по-голям от установената в хода на наказателното производство сума от 4976,03 лева, по отношение на която липсва спор, че е възстановена от ответницата на ишците, видно и от представената в настоящото производство вносна бележка от 27.02.2020 г.

Ето защо, съдът намира за доказани в своето основание, но не и по размер исковете за обезщетяване на претърпените от ишците имуществени вреди от възникналия пожар, доколкото стойността на запаленото имущество – 27 260,10 лв., не е равнозначна на претърпени имуществени вреди от последните. Тази стойност има значение за съставомерността на деянието, за което ответницата е била привлечена към наказателна отговорност, респ. осъдена, но според настоящия съдебен състав това не означава, че същата стойност е еквивалент на реално претърпени от ишците вреди, които пък от своя страна без съмнение се намират и в пряка причинно-следствена връзка с осъщественото от ответницата деяние. Важно значение в случая има и извършеното плащане от нейна страна, което следва да се приеме като извънсъдебно признание на неизгоден за нея факт, независимо от това дали мотивите за извършването ѝ са породени от възможността наказателното производство да приключи по реда на предвидените в НПК диференцирани процедури, даващи

възможност за налагане на по-леко от предвиденото в закона наказание. По тези съображения предявените иски за имуществени вреди, като неоснователни и недоказани следва да се отхвърлят изцяло.

От друга страна и както бе посочено по-горе, са налице предпоставките на чл. 45 ЗЗД за присъждане на обезщетение на ищите за претърпените от тях неимуществени вреди вследствие на палежа от 04.07.2019 г., противно на становището на ответницата. Абсолютно произволно се явява твърдението, че в българската съдебна практика липсва известен случай на присъдено обезщетение за неимуществени вреди от погинала вещ.

По отношение на претърпените неимуществени вреди под формата на болки и страдания в резултат на процесното деяние, следва да се има предвид, че както наличието им, така и тяхната пряка и непосредствена връзка с увреждането, се доказват по безспорен начин от съвкупния анализ на кредитираните гласни доказателства. Касае се за неблагоприятно засягане на лично, нематериално благо, поради което и доколкото претърпените вреди са неимуществени, те не подлежат на точна парична оценка и при определяне размера на дължимото обезщетение за тях следва да се изхожда от установения в разпоредбата на чл. 52 ЗЗД критерий за справедливост. Съгласно ППВС № 4/1968 г. понятието "справедливост" не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид при определяне на размера на обезщетението. От показанията на свидетелите М. Г. Г. и К. Т. Б. се установява, че вследствие на процесния пожар ищите са претърпели дълбоки душевни и психически страдания и болка. След пожара ищцата Д. М. е избягвала да минава покрай бащината къща на покойния ѝ съпруг, където са се случили значими за живота на човек събития – сватба, кръщение на единственото ѝ дете – ищецът Х. П. М., ищцата Л. Х. А. е престанала да посещава бащиния си дом, тъй като се е разстройвала при вида му. Същите чувства е изпитвал и ищеца А. Х. М., който дори според показанията на свид. Л. Л. най-често е посещавал къщата в село Б. след смъртта на родителите си. От събраните гласни доказателства се установи, че никой от четиримата ищци не живее постоянно в къщата в село Б., поради което не са изпитали пряко физическите и емоционални последици от оставането им без дом, поради което следва да се приеме, че негативните емоционални последици от настъпване на инцидента, са по-малки по интензитет от твърдените. При определяне размера на обезщетението, настоящият съдебен състав съобрази естеството и обема на понесените неимуществени вреди – негативни преживявания, емоционалния стрес за ищите, предизвикан от неочаквания характер на събитието и материалните загуби, психологическата травма у същите, без да пренебрегва влиянието на възрастта и житейския опит върху интензитета на страданията, а също така и обстоятелството, че за ищите А. Х. М. и Л. Х. А. се касае за погинала бащина къща, което налага диференциран подход, съответно по-нисък размер на обезщетени спрямо ищите Д. Т. М. и Х. П. М.. След като все предвид и социално-икономическите условия в страната към релевантния момент, съдът приема, че за справедливото овъзмездяване на неимуществените вреди, изразили се в претърпени болки и морални страдания в следствие на пожара от 04.07.2019 г. следва да

бъде престирана сума в размер на 1 000 лева за всеки от ишците А. Х. М. и Л. Х. А. и сума в размер на от по 500 лева за ишците Д. Т. М. и Х. П. М.. Според настоящия съдебен състав, посочените суми в достатъчна степен обезщетяват преживените от ишците болки и страдания.

По тези съображения съдът счита, че исковете за неимуществени вреди следва да бъдат уважени за горепосочените суми, а именно: 1000 лева за ищеца А. Х. М.; 1000 лева за ищцата Л. Х. А.; 500 лева за ищцата Д. Т. М. и 500 лева за ищеца Х. П. М., а в останалите им части, за разликата до пълния предявен размер от 6000 лв. за ишците А. Х. М. и Л. Х. А. и 3000 лв. за ишците Д. Т. М. и Х. П. М., като неоснователни следва да бъдат отхвърлени. Тези суми са дължими ведно с поисканата законна лихва от 04.07.2019 г. - датата на увреждането, съгласно чл. 86, ал. 1, във вр. с чл. 84, ал. 3 ЗЗД до окончателното й изплащане.

Не се установява, според настоящия съдебен състав релевираното от страна на ответницата възражение за съпричиняване на вредоносния резултат поради това, че в имота на ишците е имало сухи треви, способствали за по-бързо разрастване на пожара, съответно че дворът е бил непочистен. Съгласно т. 7 от ППВС 17/1963 г. съпричиняване, по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, е налице когато с действието или бездействието си пострадалият обективно е способствал за настъпване на вредоносния резултат или за увеличаване размера на вредоносните последици, т. е. когато приносят му в настъпването на увреждането е конкретен, независимо дали поведението му като цяло е било противоправно. В настоящия случай, макар да бе установено от показанията на свид.Л. Л. и свид. П. Й. Й., че в имота на ишците е имало сухи треви, то не бяха ангажирани каквито и да е било доказателства за това, дали липсата им би ограничила разпространението на пожара, съответно размера на вредите. Предвид така изложените съображения, съдът намира възражението за съпричиняване от страна на пострадалия за необосновано, а оттук и за неоснователно.

Предвид крайния изход на делото, и двете страни имат право на разноски. С оглед обстоятелството, че ишците са направили изрично и своевременно искане за разноски по настоящото производство, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК и според уважената част от исковете, на същите следва да се присъдят такива в общ размер на 335,05 лева, за адвокатско възнаграждение, съобразно представения списък по чл.80 ГПК.

Ответницата също претендира разноски за заплатено адвокатско възнаграждение от 3000 лева. Съразмерно на отхвърлената част от исковете, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, на ответника следва да се присъди сумата от 2776,64 лева.

Съгласно чл. 83, ал. 1, т.4 ГПК ишците са освободени от внасяне на държавна такса, поради което и на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, ответницата следва да заплати по сметка на РС-Хасково държавна такса в размер на 200,00 лева, съобразно размерите на присъденото обезщетение и броя на исковете.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА, на основание чл.45, ал.1 ЗЗД, Н. Р. Н., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****, да заплати на А. Х. М., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****, сумата от 1000 лева, представляваща обезщетение за причинените му неимуществени вреди - болки и страдания, настъпили в следствие на палеж от 04.07.2019 г. в с.Б., общ.К., обл.Кърджали на чужди имоти - сграда и друго имущество със значителна стойност - 27 260.10 лв., собственост на А. Х. М., Л. Х. А., Д. Т. М. и Х. П. М., в резултат на виновно поведение на Н. Р. Н., призната за виновна в извършване на престъпление по чл.331, ал.1, вр.чл.330, ал.1 от НК с влязло в сила Решение № 260000 от 11.11.2020 г., постановено по НАХД № 31 по описа за 2020 г. на Крумовградски районен съд, ведно със законната лихва върху нея, считано от 04.07.2019 г. до окончателното ѝ изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над 1000 лева до пълния предявен размер от 6000 лева като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ предявения от А. Х. М., ЕГН: *****, с адрес: гр.***** против Н. Р. Н., ЕГН: *****, с адрес: гр.***** иск с правно основание чл.45 ЗЗД, за заплащане на сумата от 7431,03 лева, представляваща обезщетение за причинените му неимуществени вреди, настъпили в следствие на палеж от 04.07.2019 г. в с.Б., общ.К., обл.Кърджали на чужди имоти - сграда и друго имущество със значителна стойност - 27 260.10 лв., собственост на А. Х. М., Л. Х. А., Д. Т. М. и Х. П. М., в резултат на виновно поведение на Н. Р. Н., призната за виновна в извършване на престъпление по чл.331, ал.1, вр.чл.330, ал.1 от НК с влязло в сила Решение № 260000 от 11.11.2020 г., постановено по НАХД № 31 по описа за 2020 г. на Крумовградски районен съд, ведно със законната лихва върху нея, считано от 04.07.2019 г. до окончателното ѝ изплащане като неоснователен.

ОСЪЖДА, на основание чл.45, ал.1 ЗЗД, Н. Р. Н., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****, да заплати на Л. Х. А., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****, сумата от 1000 лева, представляваща обезщетение за причинените и неимуществени вреди - болки и страдания, настъпили в следствие на палеж от 04.07.2019 г. в с.Б., общ.К., обл.Кърджали на чужди имоти - сграда и друго имущество със значителна стойност - 27 260.10 лв., собственост на А. Х. М., Л. Х. А., Д. Т. М. и Х. П. М., в резултат на виновно поведение на Н. Р. Н., призната за виновна в извършване на престъпление по чл.331, ал.1, вр.чл.330, ал.1 от НК с влязло в сила Решение № 260000 от 11.11.2020 г., постановено по НАХД № 31 по описа за 2020 г. на Крумовградски районен съд, ведно със законната лихва върху нея, считано от 04.07.2019 г. до окончателното ѝ изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над 1000 лева до пълния предявен размер от 6000 лева като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ предявения от Л. Х. А., ЕГН: *****, с адрес: гр.***** против Н. Р. Н., ЕГН: *****, с адрес: гр.***** иск с правно основание чл.45 ЗЗД, за заплащане на сумата от 7431,02 лева, представляваща обезщетение за причинените ѝ неимуществени вреди, настъпили в следствие на палеж от 04.07.2019 г. в с.Б., общ.К., обл.Кърджали на чужди имоти - сграда и друго имущество със значителна стойност - 27 260.10 лв., собственост на А. Х. М., Л. Х. А., Д. Т. М. и Х. П. М., в резултат на виновно

поведение на Н. Р. Н., призната за виновна в извършване на престъпление по чл.331, ал.1, вр.чл.330, ал.1 от НК с влязло в сила Решение № 260000 от 11.11.2020 г., постановено по НАХД № 31 по описа за 2020 г. на Крумовградски районен съд, ведно със законната лихва върху нея, считано от 04.07.2019 г. до окончателното ѝ изплащане като неоснователен.

ОСЪЖДА, на основание чл.45, ал.1 ЗЗД, Н. Р. Н., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****, да заплати на Д. Т. М., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****, сумата от 500,00 лева, представляваща обезщетение за причинените и неимуществени вреди - болки и страдания, настъпили в следствие на палеж от 04.07.2019 г. в с.Б., общ.К., обл.Кърджали на чужди имоти - сграда и друго имущество със значителна стойност - 27 260.10 лв., собственост на А. Х. М., Л. Х. А., Д. Т. М. и Х. П. М., в резултат на виновно поведение на Н. Р. Н., призната за виновна в извършване на престъпление по чл.331, ал.1, вр.чл.330, ал.1 от НК с влязло в сила Решение № 260000 от 11.11.2020 г., постановено по НАХД № 31 по описа за 2020 г. на Крумовградски районен съд, ведно със законната лихва върху нея, считано от 04.07.2019 г. до окончателното ѝ изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над 500,00 лева до пълния предявен размер от 3000 лева като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ предявения от Д. Т. М., ЕГН: *****, с адрес: гр.***** против Н. Р. Н., ЕГН: *****, с адрес: гр.***** иск с правно основание чл.45 ЗЗД, за заплащане на сумата от 3715,51 лева, представляваща обезщетение за причинените ѝ имуществени вреди, настъпили в следствие на палеж от 04.07.2019 г. в с.Б., общ.К., обл.Кърджали на чужди имоти - сграда и друго имущество със значителна стойност - 27 260.10 лв., собственост на А. Х. М., Л. Х. А., Д. Т. М. и Х. П. М., в резултат на виновно поведение на Н. Р. Н., призната за виновна в извършване на престъпление по чл.331, ал.1, вр.чл.330, ал.1 от НК с влязло в сила Решение № 260000 от 11.11.2020 г., постановено по НАХД № 31 по описа за 2020 г. на Крумовградски районен съд, ведно със законната лихва върху нея, считано от 04.07.2019 г. до окончателното ѝ изплащане като неоснователен.

ОСЪЖДА, на основание чл.45, ал.1 ЗЗД, Н. Р. Н., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****, да заплати на Х. П. М., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****, сумата от 500,00 лева, представляваща обезщетение за причинените му неимуществени вреди - болки и страдания, настъпили в следствие на палеж от 04.07.2019 г. в с.Б., общ.К., обл.Кърджали на чужди имоти - сграда и друго имущество със значителна стойност - 27 260.10 лв., собственост на А. Х. М., Л. Х. А., Д. Т. М. и Х. П. М., в резултат на виновно поведение на Н. Р. Н., призната за виновна в извършване на престъпление по чл.331, ал.1, вр.чл.330, ал.1 от НК с влязло в сила Решение № 260000 от 11.11.2020 г., постановено по НАХД № 31 по описа за 2020 г. на Крумовградски районен съд, ведно със законната лихва върху нея, считано от 04.07.2019 г. до окончателното ѝ изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над 500,00 лева до пълния предявен размер от 3000 лева като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ предявения от Х. П. М., ЕГН: *****, с адрес: гр.***** против Н. Р. Н., ЕГН: *****, с адрес: гр.***** иск с правно основание чл.45 ЗЗД, за заплащане на сумата от 3715,51 лева, представляваща обезщетение за причинените му имуществени вреди, настъпили в следствие на палеж от 04.07.2019 г. в с.Б., общ.К.,

обл.Кърджали на чужди имоти - сграда и друго имущество със значителна стойност - 27 260.10 лв., собственост на А. Х. М., Л. Х. А., Д. Т. М. и Х. П. М., в резултат на виновно поведение на Н. Р. Н., призната за виновна в извършване на престъпление по чл.331, ал.1, вр.чл.330, ал.1 от НК с влязло в сила Решение № 260000 от 11.11.2020 г., постановено по НАХД № 31 по описа за 2020 г. на Крумовградски районен съд, ведно със законната лихва върху нея, считано от 04.07.2019 г. до окончателното ѝ изплащане като неоснователен.

ОСЪЖДА Н. Р. Н., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****, съдебен адрес: гр. *****, адв. Б. Б. от АК – Хасково, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, да заплати на А. Х. М., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****; Л. Х. А., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****; Д. Т. М., ЕГН: *****, с адрес: гр.***** и Х. П. М., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****, всички със съдебен адрес: гр.*****, адв. А. С. от АК-Хасково, сумата от 335,05 лева, представляваща направени разноски по делото, съразмерно с уважената част от исковите.

ОСЪЖДА А. Х. М., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****; Л. Х. А., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****; Д. Т. М., ЕГН: *****, с адрес: гр.***** и Х. П. М., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****, всички със съдебен адрес: гр.*****, адв. А. С. от АК-Хасково, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, да заплатят на Н. Р. Н., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****, съдебен адрес: гр. *****, адв. Б. Б. от АК – Хасково, направените по делото разноски в размер на 2776,64 лева, съобразно отхвърлената част от исковите.

ОСЪЖДА Н. Р. Н., ЕГН: *****, с адрес: гр.*****, съдебен адрес: гр. *****, адв. Б. Б. от АК – Хасково, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, да заплати по сметка на РС - Хасково сума в размер на 200,00 лева, представляваща дължима държавна такса по делото, както и сумата от 5,00 лева за държавна такса в случай на служебно издаване на изпълнителен лист за нейното събиране.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд-Хасково в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Хасково: /п/ не се чете

Вярно с оригинала!

Секретар: М. С.